

Koosoleku memo

Pärnu-Viljandi külastuskorralduskava tööühma kohtumine

Soomaa rahvusparki külastuskeskuses

08.11.2018

Juhatas: Riho Männik

Protokollis: Kerli Karoles-Viia

Osalejad: Mario Traks, Ervin Tamberg, Elor Ilmet, Kirsi Loide, Kadri Hänni, Kaie Sakala, Mikk Pikk mets, Heiki Ärm, Lagle Heinmaa, Maia-Liisa Kasvandik, Kätlin Kurg, Peeter Puhke, Jaan Kägu, Risto Sepp, Küllike Sisask, Hille Lapp, Meris Vaine, Tiina Selart, Tarmo Denks, Kerli Karoles-Viia, Marju Paas, Riho Männik, Triin Saluste

Päevakord:

1. Sissejuhatus

Marju Paas tutvustas RMK külastuskorralduse tegevusvaldkonda, loodushoiuobjektide külastustrende ja külastuskorralduskava (edaspidi KÜKa) uuendamise protsessi.

2. Eelmise kavaperioodi täitmine

Riho Männik tutvustas eelmisel kavaperioodil kavandatud ja tehtud suuremaid ehitus- ja rekonstrueerimistöid ning rahastamisallikaid.

Igal aastal on külastusala objektide parendamiseks kasutada RMK eelarvelisi vahendeid. Aastatel 2012 – 2018 oli võimalus kasutada ka ERF ja ÜF programmi rahastusi, mille tulemusena on rekonstrueeritud väga palju Soomaa rahvusparki objekte, aga ka Mukri loodusrada ja Nigula lka õpperada. 2012 aastal valmis olulise objektina RMK matkatee esimene haru – Oandu-lkla matkatee. Väga suur eu rahastus toimus 2012 aastal RMK looduskeskuste infrastruktuuri projektina, kust sai rahastuse Kabli külastuskeskus (endine looduskeskus), Soomaa keskus jäi uuendamata, Aimla keskus Sakala puhkealal suleti.

Hea koostöö näitena on Öisu õpperada, kus vald taotles rekonstrueerimiseks projektipõhiselt raha, RMK tasus omafinantseeringu.

Aasta 2018 tegevustena toodi välja järgmist:

- Suur projekt on olnud soomlastega koostöine eu rahastus programmist Lights on! (Saagu valgus!), mille raames sai uuendatud Lõhavere linnuse taristu.

Lisaks äpi rajamine parklasse, Lõhavere kroonimata kuninga etendused ja pärast etendusi „jälgede“ likvideerimine.

- Käimas on Teringi õpperaja ehitushange
- Pooleli on Kabli looduse õpperaja ehitustööd
- Suure ja olulise suveüritusena toodi välja EV 100 raames korraldatud ühismatk üle-eestilisel matkateede võrgustikul.

3. Järgmiseks kavaperioodiks üldiste eesmärkide tutvustus, täiendamine. Koostöövõimalused kohalike omavalitsuste, Keskkonnaameti jt huvipooltega.

Riho Männik tutvustas KÜKa RMK sisemise tööühma töö tulemusena valminud alakeskseid profile, lahendamist vajavaid probleeme ja üldiseid arengusuundi.

- Loodusesse puitrajatiste ehitamine vajab pidevat ressursi. Oluline on püsivamate materjalide kasutamine, kus võimalik (praegu on mõned tornid metallist, tulevikus, kus võimalik sama rada minna). Kus võimalik laudtee asemel kasutada multši, geotekstiili ja killutikku. Laudtee puitosa eluiga on lühem ja lisaks muutub vananedes libedaks.
- Kogu külastusalal on prioriteediks infotahvlite tekstimaterjalide uuendamine.
- Toodi välja infokanalite paljus, Google otsingumootori tulemuste õigsus (näitena Saeveski metsaonn). Vajalik on igakordne juhtumipõhine lahendamine. RMK tagab andmete õigsuse oma kodulehtedel ja rakendustes, teised peaksid võimalusel kõik sinna suunama. Vajalik on andmete igakordset kontrollimist RMK otseallikast ka valdade, Keskkonnaameti jt trükiste, infotahvlite jms koostamisel.
- Toodi välja tihedama koostöö vajadus RMK, kohalike omavalitsuste ja ettevõtjate vahel. Probleemiks on olnud projektipõhiste tegevustega ja jätkutegevuste puudumisega. Ettevõtjatega koostöö on hea Soomaa rahvuspargis, Pärnumaal ja Sakalas on koostöö vähene.
- Valdadega koostöö teemad:

Teede hooldus ja korrashoid (Soontagana tee ja juurdepääsu sild nt.), jõgedel, järvedel jt juurdepääsude tagamine - valdadel on võimalik juurdepääsude tagamiseks kitsendusi seada. Soomaa külastuskeskuse juurde võiks pikeneda kõvakattega tee.

Osaüldplaneeringud on varasemalt tehtud rannaaladele Häädemeestel ja Matsirannas. Lääneranna valla territooriumil on vajalik RMKga koostöiseid kohad kaardistada. Probleemiks on Kihnu saarel sadamaala kõrval olev riigimetsa ala.

Prügimajandus – on väga häid näiteid koostöisest prügi korraldusest. Oluline on, et vallad suhtuksid väga kriitiliselt prügilepingutest vabastamistesse, eriti suvituspiirkondades. Arutleti ka prügi äraveo sageduste, prügi sorteerimise võimaluste ja suur- ning ohtlike jäätmete äraandmise võimaluste üle. Valdades on olukord väga erinev, tegemist on prügifirmadele hanketingimuste seadmisega. Siin saab koostööna väga palju parandada.

Vajalik on ka üldise „prügisuhtumise“ kujundamine teavitus- ja loodusharidustegevuse kaudu. Metsaülemad tõid välja, et väljastpoolt külastuskorralduslikke objekte korjati riigimetsast aastal 2017 2,1 tonni prügi.

- Külastuskeskuste teema – vajalik on järgneval kavaperioodil suurendada külastuskeskuste külustusmahtu. Koolilapsi käib palju, potentsiaal on täiskasvanute programmid, loodustemaatilised üritused, õuealade atraktiivsuse tõstmine jms. Soomaa külustuskeskuse kapitaalremondi vajadus, 2018 aastal tehti parandustöid. Vajalik on (koostöös Keskkonnaametiga) rahvuspargi keskuses teavitamise kava väljatöötamine ja ekspositsiooni uuendamine.
- Soomaal on arenguvõimaluseks pärandkultuuriobjektide korrastamine ja radade (marsruutidega?) sidumine.
- Sakala puhkeala taristu seisund kvaliteet vajab tõstmist.
- Probleemsed külastajagrupid on Lõhavere linnuses ja Kilingi-Nõmme ümbruses. Korduvalt on põlenud Kopra tare metsaonn, mis on matkatee oluline peatuskoht. Suurürituste korraldamisel on oluline koostöö RMK, kohaliku omavalitsuse ja Keskkonnaameti vahel.
- Tutvustati kõrgendatud avaliku huviga alade määramise protsessi, mis peaks tulevikus leevendama elanikele „tundlike“ alade metsade majandamisest tingitud konflikte. Metsaülemad tutvustasid ka raiekavade avalike tutvustavate kohtumiste eesmärke ja kohalike elanike huvidega arvestamise võimalusi.

Otsustati:

- Jätkuvad edaspidised kohtumised väikemate gruppidega (Lääneranna vald, Kihnu vald).
- RMK edastab tööühma koosoleku materjalid kõikidele tööühma liikmetele ja paigutab need www.rmk.ee Pärnu-Viljandi külustusala külastuskorralduskava lehele. RMK uuendab kava materjale ja olenevalt tagasidest ning erinevate osapoolte huvist otsustakse järgnevate kohtumiste vajadus. Koosolekul mitteviibinud tööühma liikmetel palutakse kodulehel olevat ettepanekute vormi kasutades omapoolsed ettepanekud ja probleemkohad edastada Pärnu-Viljandi KÜKa koostajatele: riho.männik@rmk.ee.